

ŞEHİDLİĞİN FAZİLETLERİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

l'lemû eyyühe'l-ihvân... Inne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

الشِّفَاءُ فِي ثَلَاثَةِ شُرْبَةِ عَسَلٍ وَشُرْطَةِ مِحْجَمٍ وَكَيْئِ
نَارٍ وَأَنْهَى أُمَّتِي عَنِ الْكَيْئِ

(بخ.ه. عن ابن عباس)

RE. 216/1 (Eş-şifâü fi selâsin: Şerbeti aselin, ve şertati mihcemin, ve keyyeti nârin; ve enhâ ümmetî ani'l-keyyi.) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

“—Seyyidü’s-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!
[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Şifa Üç Şeydedir

Buhârî ve İbn-i Mâce, Abdullah ibn-i Abbas RA’dan rivayet etmişler.

Cenâb-ı Peygamber SAS Hazretleri buyurmuşlar ki:¹

الشِّفَاءُ فِي ثَلَاثَةٍ شَرْبَةُ عَسَلٍ وَشَرْطَةُ مِحْجَمٍ وَكَيَّةُ نَارٍ وَأَنْهَى أُمَّتِي عَنِ الْكَيِّ

(خ.ه. عن ابن عباس)

RE. 216/1 (Eş-şifâü fi selâsin: Şerbeti aselin, ve şertati mihcemin, ve keyyeti nârin; ve enhâ ümmetî ani’l-keyyi.)

¹ Buhârî, *Sahîh*, c.XVII, s.437, no:5248; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.X, s.311, no:3482; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.245, no:2208; Beyhakî, *Sünenü’l- Kübrâ*, c.IX, s.341, no:19328; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.VI, s.118; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.60, no:1164; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.362, no:3614; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

(Eş-şifâü fi selâsin) “Şifa üç şeydedir: (Şerbeti aselin) Bal şerbeti, (ve şertati mihcemin) hacamatla alınan kan, (ve keyyeti nârin) ateşle dağlama. (Ve enhâ ümmetî ani’l-keyyi) Ben ümmetimi ateşle dağlamadan men ederim.”

Şifa, hastalıklara deva üç şeydedir:

1. Birisi bal şerbeti. Bal şerbeti birçok dertlere devadır.

2. İkincisi, hacamat olmak. O da kanın bazı zamanlarda, bhusus sıcak devirlerde vücutta bir hücumu vardır, o hücumu esnasında kan aldırılırsa, o da bir şifadır.

3. Üçüncüsü, ağrı sızılara da *key* denilen, *demiri ateşte kızdırıp, o kızgın demiri o yaranın ağrının üzerine dokundurmak sureti ile dağlamak, tedavi usullerinden bir usulmüş. Ama bu dağlamayı ben men ederim, istemem. Nehyederim, bunu yapmayınız buyurmuş.*

Şimdi bugün tabii hepimiz çeşitli ilaçlara başvuruyoruz ama nereden geldiği, nasıl yapıldığı hepimizin meçhulü... Ama bu bal şerbeti hepimizin bildiği bir şey. Hem besleyicidir hem de vücuda nâfidir, hem de hastalıkları giderici bir şey olduğunu Efendimiz SAS buyurmuştur. Onun emirlerine ittibâen böyle sıkıntılı zamanlarda bu şerbetler yapılır içilirse, herhalde şifa olacağını Allah’tan ümit ederiz.

b. Ortağın Satın Alma Hakkı

Müslim, Neseî ve Ebû Dâvud, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

الشُّفْعَةُ فِي كُلِّ شِرْكٍ فِي أَرْضٍ أَوْ رُبْعٍ أَوْ حَائِطٍ لَا
يُصَلِّحُ لَهُ أَنْ يَبِيعَ حَتَّى يَعْضَرَ عَلَى شَرِيكِهِ فَيَأْخُذُ
أَوْ يَدَعَ فَإِنْ أَبَى فَشَرِيكُهُ أَحَقُّ بِهِ حَتَّى يُؤْذِنَهُ

(م. ن. د. عن جابر)

RE. 216/2 (Eş-şüf'atü fî külli şirkin: Fî ardın, ev reb'in, ev hâitin; lâ yaslühu lehû en yebîa hattâ ya'rida alâ şerîkihî, feye'huze ev yedea, fein ebâ feşerîkühû ehakku bihî hattâ yü'zinehû.)

(Eş-şüf'atü fî külli şirkin) “Her müşterek şeyde şüf'a (hissedarın satın alma hakkı) vardır: (Fî ardın, ev reb'in, ev hâitin) Tarlada, arazide, evde, bahçede... (Lâ yaslühu lehû en yebîa hattâ ya'rida alâ şerîkihî, feye'huze ev yedea) Alacağıını veya almayacağıını bildirinceye kadar hissedara sormadan satmak sâlih (geçerli) olmaz.

² Müslim, Sahîh, c.VIII, s.320, no:3018; Ebû Dâvud, Sünen, c.IX, s.389, no:3048; Neseî, Sünen, c.XIV, s.235, no:4567; Ebû Avâne, Müsned, c.III, s.414, no:5529; Ebû Nuaym, Ahbâr-ı İsfahan, c.V, s.394, no:40089; İbn-i Asâkir, Târih- i Dimaşk, c.V, s.405, no:179; Beyhakî, Sünenü'l-Kübrâ, c.VI, s.109, no:11375;

(Fein ebâ) Eğer ona sormaktan istinkaf ederek (satarsa), (feşerîkühû ehakku bihî hattâ yü'zinehû) hissedar razı olmadığı takdirde, o malı, o hissedar, satın almaya daha lâyıktır.

Şüf'a diyerekten gerek arazide, gerek emlakta, mallarda, evlerde, herhangi bir şeyde; birisi malını satacak fakat yanı başında komşusu da var, bitişik evler birbirine, evvela o komşusuna söyleyecek. Komşu onu almak isterse komşusuna verecek. "Ben istemiyorum, bana lüzumu yok!" derse, o zaman talibine verir.

Ama bu yalnız komşu yanındaki komşu değil. O mahalle de komşudur. Mahalleden ben bu eve talibim diyecek bir insan çıkarsa onu başka mahalledekine vermektense o mahallenin insanına vermesini daha evla görmüşler. Onun için de bu hadisin geniş bir tafsilâtı vardır. Gerek arazide olsun, gerek mülklerde olsun bu satılacak şeyler evvela komşuya arz olunur. Komşu kabul ederse eder; etmezse ben etmiyorum derse, o zaman isteyene verilir.

Ama işte dediğim gibi evvela komşusu, yanındaki 40 eve kadar komşusu sayıyorlar. Ondan sonra mahallesini sayıyorlar. Ondan sonra memleketlisini de koymuş. Bu memleketin yerli halkından buna talip varken bunu diğer memlekette gelecek halka vermek doğru olmaz demişler. Daha lâyıkı bu memlekette yerli halktan isteyen varsa ona vermek daha evlâdır diye de izahat vermişler.

c. Şiirin İyisi ve Kötüsü

Buhârî ve Taberânî, Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

الشِّعْرُ كَلَامٌ بِمَنْزِلَةِ الْكَلَامِ فَحَسَنُهُ حَسَنُ الْكَلَامِ
وَقَبِيحُهُ قَبِيحُ الْكَلَامِ

قط. فى الأفراد، ق. عن عائشة؛ خ. فى الأدب؛ طس. وابن الجوزى فى الواهيات عن ابن عمرو؛
(والشافعى، ق. عن عروة مرسلًا)

RE. 216/3 (Eş-şi'ru kelâmün bi-menzileti'l-
kelâmi, fehasenühû *hasenü'l-kelâmi*, ve
kabîhuhû kabîhu'l-kelâmi.)

(Eş-şi'ru kelâmün bi-menzileti'l-kelâmi) “Şiir
söz mevkiindedir. (Fehasenühû *hasenü'l-
kelâmi*) Güzeli, güzel bir söz, (ve *kabîhuhû
kabîhu'l-kelâmi*) çirkinini de çirkin bir sözdür.”

Bu şiir denilen bir şey var ya; Böyle kafiyeli
sözler, şairane sözler söylemek. Bazı insanlar
da tabiatı iktizasî tabîî olarak, cahildir, kendisi
bilmez bir şey ama, tabiat-ı şiiriyeti vardır,
söyler.

³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.350, no:7696; *Dâra Kutnî*,
Sünen, c.IV, s.156, no:4; *Buhârî*, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.299,
no:865; *Heysemî*, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.226, no:13318;
Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XVII, s.85, no:3811; *Abdullah ibn-i Amr
ibnü'l-As RA'dan*.

Beyhakî, *Sünenü's-Sağîr*, c.IX, s.78, no:3395; *İmam Şâfiî Rh.A'ten*.
Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.577, no:7976; *Câmiü'l-Ehâdîs*,
c.XIII, s.438,

Bazı kadınlar da bile çıkar böyle. Bazısı da okumanın, edebiyatın neticesinde böyle güzel konuşmalar olur, şairâne sözler söylerler.

Bu şairane sözlerin içerisinde çok hikmetâmiz sözler de vardır. Eski cahillik dönemlerindeki şairler gayet güzel sözler söylemişler. Bunların arasında ibretâmiz ve hikmetâmiz, ibret verici, ders verici sözler vardır. Bunların kimisi iyidir, kimisi kötüdür. İyisi iyidir, kötüsü de kötüdür.”

Bu şairlere güvenilmez adam diyorlar. Bunlar kimin arabasına binerlerse onun türküsünü söylemekten kaçınmayacak kadar zavallıdırlar. Şairlik yüksek bir mertebe ama, bunu suistimal etmişler. Methedeceği insanı metheder, göklere çıkarır; yermek istediği insanı da yerin dibine batırır. İsterse sever, isterse sevmez.

Onun için eski zamanın büyükleri bunlara çok paralar verirlermiş ki, “Bizim arkamızdan böyle hiciv yapmasınlar!” diyerekten. Ki o da insanın şerefidir. İnsan şerefini ayaklar altına aldırarak istemez. “Parayı veririm de şerefimi ayaklar altına aldırılmaz!” diyenler olmuş.

d. Şefaatçiler Beş Tanedir

Deylemî, Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

الشُّفَعَاءُ خَمْسَةٌ الْقُرْآنُ وَالرَّحْمُ وَالْأَمَانَةُ
وَنَبِيِّكُمْ وَأَهْلُ مِلَّتِكُمْ

(الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ)

⁴ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.390, no:39041; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.440,

RE. 216/4 (Eş-şüfeâü hamsetün: El-kur'anü, ve'r-rahimü, ve'l- emânetü, ve nebiyyüküm, ve ehlü milletiküm.)

(Eş-şüfeâü hamsetün) “Şefaatçiler beş tanedir: (El-kur'anü) Kur'ân-ı Azîmüşşân ilk şefaatçimizdir. (Ve'r-rahimü) Akrabalık. (Ve'l-emânetü) Emanet. (Ve nebiyyüküm) Peygamberiniz, (Ve ehlü milletiküm) ve din kardeşleriniz.”

1. (El-kur'ânu)

En büyük şefaatçimiz Kur'ân-ı Azîmüşşân'dır. Ama o Kur'an ki Allah için okunur. O Kur'an ki Allah için öğrenilmiş ve Allah için okunuyor ve içindeki ile amel etmeye çalışılıyor; o Kur'an onun şefaatçisidir. Gece uyumuyor okuyor, sabahleyin erken kalkıyor okuyor, gündüzleri boş kaldıkça okuyor; bu onun şefaatçisidir.

Ama dünya gayelerine, dünya menfaatlerine alet edilerekten din dünyaya alet olaraktan okunuyorsa, o zaman da Kur'an şefaatçi değil şikâyetçidir.

Onun için tahsil devresinde olan çocuklarımızın kulaklarına küpe olması lazımdır ki okurken, Kur'ân-ı Azîmüşşân'ı öğrenirlerken biz bununla Allah-u Teàla'nın rızasını kazanmak için çalışıyoruz, öğreniyoruz. Yoksa dünya menfaatlerini elde etmek için, dünyevî bir gaye için olursa, bu şefaatçilikten çıkar. Onu okumak için getirdim ki, Ma'rifetname sahibi İbrahim Hakkı Hazretleri dünyayı çok güzel anlatıyor. Ve dünyadan bizi o kadar soğutuyor ki, tarif edilmez. Şimdi okuyacağım inşallah.

Dünya nedir, âhiret nedir onu da izah edeyim:

Dünya, seni Allah-u Teâlâ'ya kulluk etmekten, ona ibadet taat etmekten alıkoyan her şey dünyadır. Ne ki seni Allah'tan alıkoyuyor onların hepsi dünyaya aittir. Seni Allah-u Teâlâ'ya kulluk etmeye sevk eden her şey de âhirettendir. Mal, mülk, para, pul, tarla, bahçe... Hepsi senin âhirete amel etmene vesile oluyorsa, bu vesile dolayısıyla onlar bu sefer âhiretten oluyor. Gayelere göre değişiyor demek. Gayen dünya ise dünya oluyor; gayen âhiret ise âhiret oluyor.

Onun için Kur'an da burada bunun gibidir. Eğer âhirete müteallik niyetiyle okuyorsan, ne mutlu sana. Yok, ölüleri sevindireyim de paralar alayım diye okuyorsan, ne yazık sana!

2. (Ve'r-rahimu)

Şefaathinin ikincisi rahimdir. Yani akraba-ı taallukat arasında sıla-i rahim dediğimiz: Babalar, dedeler, nineler, amcalar, dayılar, teyzeler, halalar ve bunların ikinci kuşak çocukları... Bunlarla irtibatı kesmemek. Bunların ziyaretlerine gitmek, ziyaret olunamıyorsa mektuplarla bunların hatırlarını sormak. Yardıma muhtaçlarsa yardımlarına koşmak. Bu sıla-i rahim tâbir olunur ki bu da bu rahim; "Bu adam bu vazifeleri yaptı." diyerek kendisine şefaathçi olacak.

3. (Ve'l-emânetü)

Emanet de şefaathçi ama emanet mevhumu ortada bir şey. Emanet hakkında ayet-i kerimede, *estaizü bi'llâh*:

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا

(الأحزاب: ٧٢)

(*Innâ aradna'l-emânete ale's-semâvâti ve'l-ardı ve'l-cibâli feebejne en yahmilnehâ ve eşfakne minhâ ve hamelehe'l-insân, innehû kâne zalûmen cehûlâ.*) “Biz kendilerine vermek istediğimiz kutsal emaneti dağlara, göklere, yeryüzüne arz ettik de, onlar bunu yüklenmekten çekindiler, sorumluluğundan korktular, kabul edemediler. Onu insanoğlu kabul etti. Doğrusu o çok zalim, çok cahildir.” (Ahzab, 33/72) buyruluyor.

Bu emanet öyle bir şey ki; din emanettir, Kur'an emanettir demişler, sıhhat emanettir demişler, camiler, memleket emanettir demişler. Bize dedelerimizden nasıl geldiyse emaneten bizden de öylece gidecek. Çoluk çocuk, o da emanettir. Hepsi. Mal mülk, o da emanettir. Bunları hak yolunda, Allah yolunda kullanabildiğimiz takdirde bunlar bize şefaathçi olacaklar. Yok bunları Allah yolunda hak rızasında kullanamayıp da bunlarla dünya menfaatlerine ömrümüzü çürütürsek, o zaman bunlar da bizim hakkımızda şikayetçi olurlar.

Emanet o kadar mühim bir şey ki Cenâb-ı Hak evvela bunu semâlara arz etmiş. Demiş ki göklere;

“–Böyle bir emanetim var alın.” Hepsi;

“–Aman yâ Rabbi, biz onu taşıyamayız.” demişler. Yere demiş:

“–Al bu emaneti!”

“–Aman yâ Rabbi! Ben yapamam.” demiş. Dağlara vermiş:

“–Alın bu emaneti!”

“–Yapamayız, aman yâ Rabbi!” demişler. Özür dilemişler hep, en nihayet insana gelmiş:

“–Karşılık olarak ne var?” demiş.

“–Yaparsan cennet, yapamazsan cehennem.”

“–Yaparım inşallah.” demiş kabul etmiş.

Emaneti biz kabul etmişiz.

Emanet ne?

İşte Kur’an, içindeki ahkam, hepsi bize emanet. Bunları hüsn ü idare edebilirsek; din, iman, namaz, niyaz, hepsi bunların içerisinde, ne mutlu bize. Yapamazsak, o zaman da ne yazık bize.

4. (Ve nebiyyüküm)

Peygamberimiz SAS de bizim şefaathimiz.

Ne zaman şefaathimiz? Onun ümmeti olduğumuz, ümmetliğimizi ona tasdik ettirebildiğimiz takdirde. Peygamber şefaath eder ama, ümmetine... Öyle ümmet ki, Peygamber SAS’e tam mânâsı ile uyan bir ümmet.

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

(آل عمران: ۳۱)

(Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiûnî yuhbibkümü'llàhu ve yağfir leküm zünûbeküm)

“Ey Rasûlüm sen o adamlara, o heriflere söyle: Eğer siz Allah’ı seviyorsanız, bana tabî olun ki, Allah da sizi o zaman sevsin ve sizin günahlarınızı bağışlasın!” (Âl-i İmran, 3/31)

Ona uymadıkça, ümmetlik davasında iddiamız noksan.

5. (Ve ehl-i milletiküm)

Bunlar da Allahu a’lem, sahâbe-i kirâm olsa gerek.

e. Şehidlik Yedi Kısımdır

Burada şهادeti, yani şehidliği yediye böldü.

Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Dâvud, Neseî, İbn-i Mâce, Tahâvî, İbn-i Hibbân, İmam Mâlik, Begavî, İbn-i Kâni’, Taberânî, Hâkim ve Ziyâü’l-Makdîsî, Câbir ibn-i Atîk RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

الشَّهَادَةُ سَبْعُ سِوَى الْقَتْلِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الْمَقْتُولُ

فِي سَبِيلِ اللَّهِ شَهِيدٌ وَالْمَطْعُونُ شَهِيدٌ وَالْغَرِيقُ

شَهِيدٌ وَصَاحِبُ ذَاتِ الْجَنْبِ شَهِيدٌ وَالْمَبْطُونُ

شَهِيدٌ وَصَاحِبُ الْحَرِيقِ شَهِيدٌ وَالَّذِي يَمُوتُ

تَحْتَ الْهَدْمِ شَهِيدٌ وَالْمَرَأَةُ تَمُوتُ بِجُمُعِ شَهِيدَةٌ

(مالك . حم . د . ن . هـ . والطحاوى، حب . والبقوى، وابن قانع، طب . ك . ض . عن عبد الله، عن جابر
(بن عتيك)

RE. 216/5 (Eş-şehâdetü seb'un sive'l-katli fî sebîli'llâhi: El- maktûlü fî sebili'llâhi şehîdün, ve'l-mat'unü şehîdün, ve'l-garîku şehîdün, ve sâhibu zâtî'l-cenbi şehîdün, ve'l-mebtûnu şehîdün, ve sâhibu'l-harîki şehîdün, ve'llezî yemûtu tahte'l-hedmi şehîdün, ve'l-mer'etü temûtu bi-cem'in şehîdetün.)

⁵ Ebû Dâvud, Sünen, c.VIII, s.366, no:2704; Neseî, Sünen, c.VI, s.387, no:1823; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.V, s.446, no:23804; İmam Mâlik, Muvatta' (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.233, no:554; Hâkim, Müstedrek, c.I, s.503, no:1300; Taberânî, Mu'cemü'l-Kebîr, c.II, s.131, no:1779; Beyhakî, Şuabü'l-İman, c.VII, s.169, no:9880; Neseî, Sünenü'l-Kübrâ, c.I, s.606, no:1973; Begavî, Şerhü's- Sünehi, c.III, s.93; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.VII, s.464, no:3190; Hakîm-i Tirmizî, Nevâdirü'l-Usûl, c.IV, s.219; Mizzî, Tehzîbü'l-Kemâl, c.XIX, s.334, no:3790; Râfiî, Tahlisu'l-Hayr, c.II, s.323, no:807; Tahâvî, Müşkilü'l-Âsâr, c.XI, s.270, no:4464; Müsnedü'l-Muvatta', c.I, s.140, no:451; Ebû Nuaym, Ma'rifetü's-Sahâbe, c.IV, s.449, no:1417; Şeybânî, el-Ehad ve'l-Mesânî, c.IV, s.157, no:2141; Câbir ibn-i Atîk RA'dan.

(Eş-şehâdetü seb'un sive'l-katli fî sebîli'llâhi) “Allah yolunda ölmenin dışında şehidlik yedi çeşittir.” Muharebelerde şehid olanlardan gayrı daha yedi tane şehid vardır. Ben başka bir yerde bu şehidleri 30'a kadar okudum, burada yedi tanesinden bahsediyor.

(El-maktûlü fî sebîli'llâhi şehîdün) “Allah yolunda öldürülen şehiddir. Süngü ile vurulmuş, öldürülmüş, o da şehiddir.” Tamam, bunu hepimiz biliyoruz. Bunun dışında yedi kimse sayılıyor:

1. (Ve'l-mat'ünü şehîdün) “Taundan ölen şehiddir.”
2. (Ve'l-garîku şehîdün) “Denizde boğulan şehiddir. Gemisi batmış harp esnasında, boğulmuşlar. Harp esnasında yahut başka şekilde boğulmuş. Bu da hükmen şehiddir.”
3. (Ve sâhibu zâti'l-cenbi şehîdün) “Yan hastalığı diyorlar, veremin bir nev'i. Bu da şehidden sayılmıştır.”
4. (Ve'l-mebtûnu şehîdün) “Karın ağrısından ölen de şehiddir.”

Bağırsak hastalıklarına yahut mide hastalıklarına iptila olmuş, nasılsa, karın içerisinde... Bedeni de belki buna dahil. Bu da şehid sayılmış.

5. (Ve sâhibu'l-harîki şehîdün) “Yangında yanıp ölen kimse, bu da şehid sayılmış.”

Bunlar korkunç ölümler çünkü... Bu korkunç ölümlerde insan tabiatıyla “Allah!” der. Bu Allah deyişi ile de Cenâb-ı Hak bunları bu şehidler arasına koyarak mükafatlandırarak demek.

6. (Ve'llezî yemûtu tahte'l-hedmi şehîdün)
“Bir binanın, bir duvarın altından geçerken
duvar üzerine yıkılıyor, altında kalarak ölüyor.
Fakat bu da şehiddir.”

وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ

(البقرة: ١٩٥)

(Ve lâ tülku bi-eydîküm ile't-tehlüketi)
[Kendi ellerinizle

kendinizi tehlikeye atmayın!] (Bakara, 2/195)

Yani yıkılması mümkün olan, muhtemel olan bir binanın içerisinde yatıp da yıkılınca ölürse, o zaman cezalandırılır. Şehitlikle değil ceza ile duçar olur. Tehlikeyi kendine ilka ettiği için. Yıkılmaya meyletmiş bir duvar... “Ben bunun altında biraz istirahat edeyim, oturayım!” demek olmaz. Yıkılacak bir duvar... Belki o anda yıkılır, onun altında ölürsün.

Bu öyle değil. Güzel bir duvarın altında otururken bir hareket olmuş mesela, Allah esirgesin, yıkılıvermiş ansızın. Sütun gibi. Köprü de öyledir. Köprüden gideceksin ama mesela eski köprüler tahtadan, ağaçtan yapılmış, çürümüş. Geçerken muhakkak göçme ihtimali çok. O köprüden de geçerken eğer düşer de ölürsen o da cezalanır. Tehlikeye kendini ilka etmeyeceksin.

7. (Ve'l-mer'etü temûtu bi-cum'in şehîdetün)
“Kadın da doğum esnâsında veya lohusalık
haliyle âhirete göçerse, onu da şehid saymışlar.”

f. Şehidlik Günahlara Kefaret Olur

Şîrâzî, Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki: ⁶

الشَّهَادَةُ تُكَفِّرُ كُلَّ شَيْءٍ إِلَّا الدَّيْنَ وَالْغَرَقُ يُكَفِّرُ
ذَلِكَ كُلَّهُ

(الشيرازى فى الألقاب عن بن عمرو)

RE. 216/6 (Eş-şehâdetü tükeffiru külle şey'in ille'd-deyne, ve'l- garaku yükeffiru zâlike küllehû.)

(Eş-şehâdetü tükeffiru külle şey'in ille'd-deyne) “Şehidlik, borçtan başka her şeye kefarettir. Şehidin ilk damla kanı ile bütün günahları silinir; ancak kul hakkı olan borcu bakidir. (Ve'l- garaku yükeffiru zâlike küllehû) Fakat muharebe esnasında gemisi batarak şehid olursa, o zaman kul borcu da ödenir.”

Çünkü karadaki ölümle denizdeki ölüm bir değildir.

Karadaki ölüm bir derece emniyet altındadır ama denizdeki ölümden emniyet yok, kurtulma çareleri yoktur. Onun için oradaki ölümlerde, şehadetlerde, bütün günahlar da, borçlar da siliniyor.

⁶ İbn-i Ebî Âsım, *Cihad*, c.II, s.655, no:279; *Mizzî, Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XVIII, s.221; *Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan*.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.397, no:11098; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.444, no:13494.

g. Şehidler Allah'ın Eminleridir

Hakîm-i Tirmizî, Râşid ibn-i Saîd RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

الشُّهَدَاءُ أَمْنَاءُ اللَّهِ قَتِلُوا أَوْ مَاتُوا عَلَى فُرُشِهِمْ

(الحكيم عن راشد بن سعد)

RE. 216/7 (Eş-şühedâu ümenâu'llâhi, kutilû ev mâtû alâ furuşihim.)

(Eş-şühedâu ümenâu'llâhi) “Şehidler, Allahın eminleridir; sâdık, müstakim insanlardır. (Kutilû) İster cephede, harp yerinde katlolunsunlar; (ev mâtû alâ furuşihim) ister yataklarında ölerek şehid olsunlar.”

Şimdi bu şehidin şehadetinin sebebinden birisi; insanın en kıymetlisi canıdır, canını da Allah için feda ediyor bu kimse. Muharebeye gidince canım da sana feda olsun diye atılıyor, sakınmıyor, korkmuyor. Bu, Allah'a canını da feda ettiğinden dolayı:

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

(التوبة: ١١١)

⁷ Hakîm-i Tirmizî, Nevâdirü'l-Usûl, c.IV, s.231; Râşid ibn-i Saîd RA'dan. Abdullah ibn-i Mübârek, Cihâd, c.I, s.55, no:52; Hâlid ibn-i Ma'dân RA'dan. Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.409, no:11148; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XIII, s.448, no:13497.

(*Inna'llàhe's-terâ mine'l-mü'minîne enfüsehüm ve emvâlehüm bi-enne lehümü'l-cennete*) [Şüphesiz Allah, mü'minlerden canlarını ve mallarını, kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır.] (Tevbe, 9/111) kavli ile Cenâb-ı Hak bunların bu fedakârlıklarını cennet ile satın almış oluyor.

Bir de var ki, “Yatakta ölen.” diyor.

“—Yatağında ölünce nasıl şehid olur insan?”

Yatakta ölen de öyle bir bahtiyardır ki, bütün varlığını Allah'a bağlamıştır. Gönlünde bir an Allah'tan ayrıldığı yoktur. Gönlünde Allah'la o kadar bir ki, bir an yoktur ki o Allah'tan hâlî olsun.

Bunlara ârif diyorlar. Bu ârifler, ma'rifet-i ilahî ile içleri dolu olan bahtiyarlardır. Bunların bir tanesi bin şehîde bedeldir. Yatağında öldüğü halde, bir tanesi bin şehide bedeldir. Şehid, evet umumî bir dövüş mahallinde atılmıştır ileri, canını feda etmiştir. Fakat bu ârif olan insan dünyayı biliyor, kendisini de iyi biliyor. Bu kendisinin yaratılışındaki hikmetleri şöyle araştırıyor, bakıyor ki bunları Allah'tan başka yapacak kimse yok.

Bu öyle bir nizam, intizamdır ki, şu vücudumuz öyle yaratılmış ki buna ilm-i teşrih diyorlar. Doktorların en güzel bildiği bir ilimdir. Fakat bu nazariyat ile bilinmez. Binâen aleyh o irfan dediğimiz, âriflik hikmeti, Allah-u Teàla'nın verdiği bir nur- u basiret var. Bir nur, o nurda da bir basiret vardır.

O nur-u basiretle, o basiret gözünün yani gönül gözünün keşfi ile olan bilgidir ki, o bilgi kendisini Allah'a bağlar. Dünya bir tarafa, her şey bir tarafa, o Allah ile yalnız başına... Dünyanın hiçbir şeyinde, ne zevkinde, ne sefasında, ne malında, ne mülkünde kat'iyen zerre kadar gözü yoktur. Onun bütün işi Allah... Dili Allah'ta, gönlü Allah'ta, kendisi taatte... Uykusu da taattir bunun, uyanıklığı da taattir. Onun için bu kimseler yatağında da ölse bin şehide bedeldir bir tanesi.

Onun için Aziz kardeş! Allah şu kâinatı yaratmış. Bu kâinatı bizim için yaratmıştır. Şu kâinat bizim için yaratılmıştır. Eğer biz yaratılmasaydık, bu kâinatta hiçbir şey olmazdı. Ne ay olurdu ne güneş olurdu ne sair ecrâmı olurdu, hiçbir şey olmazdı.

Cenâb-ı Hak bizim için şu kâinatı düzenlemiş ve bizi de burada yaratmıştır. Onun için sen o kadar büyük mahlûksun ki kendini hiçe sayma ve boşu boşuna cehenneme atma kendini...

Allah-u Teâlâ bizi niçin cehenneme atıyor?

“—Sana bu kadar nimet verirken ben, sen o kadar bedbaht insansın ki beni unuttun, varlıkların sahibini unuttun, nefsinin şehvetine daldın. O sana verdiğim nuru zayi ettin, zulmete düştün. Öyleyse şimdi hakkında bu hüküm oldu.” diyor.

Onun için o bize verilen bu vücut çok mükemmel yapılmış, çok muntazam yapılmış, kimsenin elinden gelmez. Bütün azaların birbirlerine bağlılığı ne kadar muntazam. Yiyoruz pekalâ karnımıza gidiyor, neler olduğunun farkında

değiliz. O orada hazmoluyor, çeşitli tabakalara ayrılıyor; kanı bir tarafa, yağı bir tarafa, suyu bir tarafa. Bir de onu oradan çıkarma kudreti var. Bunlar hepsi nasıl muntazam böyle bir şey dahilinde gidiyor. Bir fabrika kurmak lazım gelse bu intizamı yapabilmek için dünya belki almaz bu fabrikayı. Ama Allah Celle ve A'lâ şu ufacık bir vücudun içerisine hepsini sığdırmış.

Bunun için İmam Ali KV diyor ki:

وَتَزْعُمُ أَنَّكَ جُرْمٌ صَغِيرٌ
وَفِيكَ انْطَوَى الْعَالِمُ الْأَكْبَرُ

Ve tez'umu enneke cirmün sagîrun,

Ve fîke'ntave'l-alemu'l-ekber

“Ey insan, sen kendinin küçük bir cisim olduğunu sanırsın; oysa en büyük âlem senin içine dürülmüştür.”

Sen kendini küçücük bir şey zannetme! Senin içine bütün âlemler dürülüp konmuştur. Bütün âlemler senin içindedir.”

Senin içinde şu kalp var ya, bu kalbin içinde bir noktacık var, diyorlar. O ufacık noktanın içerisine Allah kâinatı sokuyor. Kâinat o noktanın içerisine giriyor. Cenâb-ı Hak, “Ben hiçbir yere sığmam, kulumun gönlüne sığarım.” diyor. Sen bunun ucunu bulabilir misin şimdi?

Hiçbir yere sığmayan Allah kulunun gönlüne sığıyor. Kul o kadar mübarek bir kul ki Allah-u Teâlâ onun gönlüne misafir geliyor.

Sen bunu bırak, dünyanın cîfelerine dal... Onunla beraber bu güzel nimetleri yok ederek o nurun içinden çık, zulmete gir, git bu dünyadan... Yapılacak şey mi? Allah âkıbetimizi hayreylesin...

Onun için, (*Eş-şühedâu ümenâu'llâhi*) “Şehidler, Allahın eminleridir; sâdık, müstakim insanlardır. (*Kutilû*) İster cephede, harp yerinde katlolunsunlar; (*ev mâtû alâ furuşihim*) ister yataklarında ölerek şehid olsunlar.”

Bu muharebede katlolunan şehid, şehîd-i hakîkîdir. Bir de *kutilû* denildiği vakitte *kazâen* oluyor veyahut da kasden birisi tarafından öldürülüyor. Kasden birisi tarafından haksız yere öldürülen, bu da şehîd-i hükmîdir, yâni hükmen şehiddir. Çünkü haksız yere, mazlum bir şekilde öldürülmüş.

Yatakta ölüp de şehid sayılanlar öyle bir bahtiyarlardır ki, bütün varlıklarını Allah'a bağlamışlardır. Gönülleri Allah'la o kadar birdir ki, bir an yoktur ki o Allah'tan hâlî olsunlar. Allah-u Teâlâ onların şefaathlerine bizleri de nail etsin... Bizleri de onların arasında ilhak eylesin...

Onun için bu dünyada yapılacak yegâne şey, o *ma'rifet-i ilâhiyyeyi* kazanabilmektir. Altınlar, gümüşler, yakutlar mercanlar kurban olsun o gönle... Onların hepsi bu dünyanın cîfesinden ibaret. Onları hiçbir götüren yok,

herkes burada bırakıp gidiyor. Bir kefene sarılıp gidiyor buradan... Ama o gönlün eğer Allah ile ma'mur bir gönül ise, o gönül seninle gidiyor. Yaptıkların a'mâl-i sâlihaların hepsi de gene seninle beraber gidiyor.

h. Şehidlerin Rızıklandırılması

Ahmed ibn-i Hanbel, Hennâd, Taberânî, İbn-i Hibbân, Hâkim ve Beyhakî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

الشُّهَدَاءُ عَلَى بَارِقِ نَهْرِ بَبَابِ الْجَنَّةِ فِي قُبَّةِ
خَضْرَاءَ يَخْرُجُ عَلَيْهِمْ رِزْقُهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ بُكْرَةً
وَعَشِيًّا

(حم. وهناد، وابن جرير، طب. حب. ك. هب. عن ابن عباس)

RE. 216/8 (Eş-şühedâü alâ bâriki nehrin, bi-bâbi'l-cenneti fî kubbetin hadrâe; yahrucü aleyhim rizkuhüm mine'l-cenneti, bükreten ve aşıyyâ.)

⁸ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.266, no:2390; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.84, no:2403; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.333, no:10825; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.19, o:4241; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.515, no:4658; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I s.237, no:721; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.290, no:19667; Hennâd, *Zühd*, c.I, s.127, no:166; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.361, no:3612; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.535, no:9524; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

(Eş-şühedâü alâ bâriki nehrin, bi-bâbi'l-cenneti) “Şehidler, Cennet kapısında, bir nehrin yanında, (fî kubbetin hadrâe) yeşil bir kubbe altındadır. (Yahrucü aleyhim rizkuhüm mine'l-cenneti, bükreten ve aşıyyâ) Bunların rızıkları akşam-sabah Cennetten getirilir.”

Şehide ister yatağında ölmüş olsun, ister düşman karşısında ölmüş olsun, şehidliğinden dolayı bir mükâfat veriliyor.

Bu cennetin dereleri var, nehirleri var. Ama bu nehirler bizim bu nehirler gibi öyle gayri muntazam değil. Çok muntazam, etrafı da çok süslü, çok zînetli... Öyle parlıyor ki, o pırıltılarına hayran oluyor insanlar. Sürülerle böyle yeşil kubbeler yapılmış. Şehidleri oraya oturtuyorlar, orada artık bekliyor. Alem, safa âlemi.

Cennet ırmakları pırıl pırıl akıyor; kimisinden süt, kimisinden bal, kimisinden su, kimisinden cennet şarabı akıyor. Etrafları da o kadar şâşaalı ki, bakmaya kıyamıyorsunuz. Bizim o 500.000 muhluk lambalar onun yanında hiç kalır.

Bununla beraber, her sabah ve her akşam onların rızıkları cennetten altın tepsiler içerisinde önlerine getirilir. Buyurun derler. Bu maddeden ibaret olan şu hayatı Allah'ın yolunda feda ettiğinin mükâfatı olarak mânevî hayatında her gün sabah ve akşam da bu rızıklar kendisine verilir.

Onun için Cenâb-ı Hak bize diyor ki:

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ
أَحْيَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

(آل عمران: ۱۶۹)

(*Ve lâ tahsebenne'llezîne kutilû fîsebilî'llâhi emvâten, bel ahyâün inde rabbihim yürzekùne,*) “Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü sanmayın, bilakis onlar diridirler, Rableri katında rızıklandırılırlar.” (Âl-i İmran, 3/169)

Böyle mânevi rızıklarla, cennet taamlarıyla kendileri it'am olunurlar. Ta kıyamet kopacak, biz de onlara kavuşuncaya kadar...

Buna mukabil dinsizlerin de, imansızların da yerinin cehennem olduğundan naşı her sabah ve her akşam o cennetin böyle envai çeşitleri ziynetleri, saltanatları arasından rızıklanırken; Firavun ve onların arkasına takılanlardan sabahta ve akşamda cehennemın zakkum olan yerleri kendilerine arz olur. o yeri görünce onların böyle biter şeyleri, yok olurlar. Eyvah niçin biz bu işi işledik, niçin Allah'ın yolundan ayrıldık. Artık ne tevbenin faydası var, ne nedametın faydası var. Onlar da a... sabittir sabahta ve akşamda cehennemdeki yerleri kendilerine arz olur. isterse sen onun ... kabrinin altının içerisinde kubbesini yakuttan, mercandan, inciden, atından, gümüşten yap. Hiç kıymeti yok. Asıl o dünyadaki bir misalde de dünyanın misali şu gibidir ki: Üstünde

çeşitli mücevheratlardan bir kubbe. Bakarsın, bayılırsın. Fakat içerisindeki bir cife. İşte dünyanın misali bunun gibidir. Üstü gayet süslü, fakat içerisi berbat. Allah bizi aldatmasın bu. Bunlar da gene birçok ravilerle beraber böyle zikrolunmuştur.

i. Şehidler Arş'ın Gölgesi Altında Olacak

Ukaylî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

الشُّهَدَاءُ عِنْدَ اللَّهِ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ يَاقُوتٍ فِي ظِلِّ
عَرْشِ اللَّهِ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ عَلَى كَثِيبٍ مِنْ مِسْكِ
فَيَقُولُ لَهُمُ الرَّبُّ أَلَمْ أُوفِّ لَكُمْ وَ أَصْدُقْكُمْ
فَيَقُولُونَ بَلَى وَرَبِّنَا

(عق. عن أبي هريرة)

RE.216/9 (Eş-şühedâü inda'llâhi alâ menâbirin min yâkûtin, fî zılli arşillâhi lâ zılle illâ zıllühû, alâ kesîbin min miskin, feyekülü lehümü'r-rabbü: Elem üveffi leküm ve asdukküm? Feyekülûne: Belâ ve rabbinâ.)

⁹ Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.299, no:174; İbn-i Ebî Âsım, *Cihad*, c.II, s.541, no:209; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.397, o:11100; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.449, no:13500.

(Eş-şühedâü inda'llâhi alâ menâbirin min yâkûtin) “Şehidler Allah'ın divanında, yakuttan minberler üzerinde, (fî zılli arşi'llâhi lâ zılle illâ zıllühû) onun gölgesinden başka gölge olmıyan bir günde Arş-ı Alanın gölgesi altındadırlar. (Alâ kesîbin min miskin) misk tepelerindedirler. (Feyekülû lehümü'r-rabbü) Allah-u Teâlâ onlara buyurur: (Elem üveffi leküm ve asdukküm) Nasıl, sözümde sabit olmadım mı? (Feyekülûne) Derler ki: (Belâ ve rabbinâ) Evet yâ Rabbi, durdun!”

Yakutun adını duyarız da kendisini gördüğümüz yoktur. Bazen pek zenginlerin yüzüklerine yakut yüzük derler. Ama bu şehidler yarın kıyamette, huzur-u ilahiyeye durduğumuz bir anda bunlara yakuttan kürsüler kurulacak. Ve bunlar bu kürsülerin üzerine izzet ve ikramla oturacak.

O gün öyle bir gündür ki, o günde ağaç yok, gölgelik yok. Mahşer yeri bu, herkes güneşin altında... Meselâ, Arabistan'da bugün çölde kalan insan nasıl perişan olur. çöl, ağaç yok, bir şey yok. Güneş insanın tepesine çöker ve eski zamanda gerek hacılar olsun, gerekse böyle seyahat eden insanlar o çöllerde, güneşin tesiri altında ölmüşlerdir. Yolu bulamaz, gidemez bir tarafa... Kuvveti tükenir, erzakı tükenir ve orada ölür gider.

İşte o gölgenin olmadığı bir günde ki, o gün yalnız Allah-u Teâlâ'nın hususi gölgelikleri vardır. Böyle sevgili kullar için yapılmış gölgelikler vardır. Böyle gayet güzel yakut kürsüler içerisinde, bakmaktan doyulmaz kendilerine... O Allah-u Teâlâ'nın gölgelikleri

altında, bir de misk tepeleri var. Misk denilen bir koku var ya, azıcığı çok kıymetli. Öyle miskten tepe olmuş. O tepeceğin üzerindeki kürsülere koymuşlar. Orada kemal-i azametle öyle halkı seyrediyorlar.

Çünkü hesap yok, sorgu yok, bir şey yok. Onlar orada seyirci makamında... Hz. Allah Celle ve A'lâ onlara iltifaten diyor ki:

“—Ey şüheda! Nasıl sözümü tuttum mu ben? Bakın ne saltanattasınız şimdi.”

Onlar da:

“—Evet yâ Rabbi, tuttun!” derler.

j. Şehid Acı Duymaz

Neseî ve Beyhakî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

الشَّهِيدُ لَا يَجِدُ مَسَّ الْقَتْلِ إِلَّا كَمَا يَجِدُ أَحَدُكُمْ
الْقَرْصَةَ يُقْرِصُهَا

(ن.ق. عن أبي هريرة)

RE. 216/10 (Eş-şehîdü lâ yecidü messe'l-katli, illâ kemâ yecidü ehadükümü'l-karsate yukrasuhâ.)

¹⁰ Neseî, *Sünen*, c.X, s.236, no:3110; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.25, no:4369; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.164, no:18306; Ebû Hüreyre RA'dan.

(Eş-şehîdü lâ yecidü messe'l-katli) “Şehid, öldürülmesinin acısını duymaz; (illâ kemâ yecidü ehadükümü'l-karsate yukrasuhâ) ancak sizden birinin karıncanın ısırmasını duyduğu kadar duyar.”

Allah için canını veren kimse, zaten harbe girdiği vakitte kendini kaybetmiştir, kendini bilmez artık. O esnada da mesela bir kurşun, bir süngü kendisine isabet eder, yaralanır. Bu yaradan duyduğu elem, acı ancak bir karıncanın ısırıldığı kadardır. Yahut iki parmakla şöyle sıkıştırmanın acısı neyse, o kadar bir acı duyar. Başka acı duymaz.

İbnnü'n-Neccar'ın Ebû Hüreyre RA'dan rivayeti de şöyle:

الشَّهِيدُ لَيَجِدُ أَلَمَ الْقَتْلِ كَمَا يَجِدُ أَحَدَكُمْ الْقُرْصَةَ

(ابن النجار عن أبي هريرة)

RE. 216/11 (Eş-şehîd leyecidü eleme'l-katli, kemâ yecidü ehadükümü'l-karsate.) “Şehid öldürülmesinin elemi, ancak sizin karınca ısırmasını duyduğunuz gibi duyar.”

k. Şehidin Ailesine Şefaati

İbn-i Hibbân, Ebü'd-Derdâ RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

الشَّهِيدُ يَشْفَعُ فِي سَبْعِينَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ

(حب. عن أبي الدرداء)

¹¹ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.517, no:4660; Ebü'd-Derdâ RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.404, no:11130; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.453, no:13510.

RE. 216/12 (Eş-şehîdü yeşfeu fi seb'îne min ehli beytihî)

“Şehide, ehli beytinden, akraba u taallûkatından, eşinden dostundan yetmiş kişiye de şefaati vermek hakkı verilmiştir.”

Yukarıda beş şeyin şefaati var demişti; Kur'an-ı Kerim'in, Peygamber SAS'in, ashab-ı kiramın... Bu şehidler de ayrıca şefaattirler.

Bir de evlatlarımız küçük yaşta ölürlər. Gerek doğarken, gerek az bir süre yaşayıp ahirete göçerler. Onlar da anneleri, babaları için şefaattirler. Yalnız şu kadar var ki, anne babaları onların hakkına riayet ederdikten *akika kurbanı kestiyse... Eğer akika kurbanı kesmediyse, annelerini, babalarını görmeye mani oluyor.*

Onun için bu akîka kurbanını tekrar edeyim size. Ufak bir şeydir. Bugün üç yüz, beş yüz liradır bir koyun ama bir evladın yanında hiçtir yani. Niçin?

Allah sana güzel bir evlat vermiş, sapasağlam. A'zâları tam, hiçbir eksiği yok. Ya bunun gözü kör olaydı, ya kulakları sağır olaydı, dili olmayaydı, eli ayağı olmayaydı ne yapardın sen? Kimin elinden geliyor bunları düzeltebilmek. Yanarsın ta ölünceye kadar. Ama şöyle Allah-u Teâlâ sana sıhhatli bir evlat vermiş. Buna şükranen bir kurban kesmeyi çok mu görür bir baba? Ne kadar fakir olursa olsun, dışından tırnağından arttırıp;

“—Ya Rabbi! Sana çok şükür! Bana böyle tam, sıhhatli, güzel bir evlat verdin. Ahireti de

hayır olsun bu çocuğun diyerekten... Sonu da hayır olsun. İman, İslâm dairesinde yaşasın. Ona bu kurban feda olsun diyerekten bu çocuğumun akikası. Kanına kan, derisine deri, etine et, kemiğine kemik... Bu çocuğumun her azasına bedel, bu hayvanın her azasını sana feda ediyorum!” diyerek, “Bi’smi’llâhi allâhu ekber.” deyip kessin.

Onu yer ve yedirir. Evine verir, komşularına verir, yedirir. Bu büyük bir devlettir. Bunu yapmamak aynı zamanda bir hatadır.

Eğer biz fakirliğimizden şikâyet ediyorsak, bizim fakirliğimiz kendi haddimizi bilmeyişimizden ileri gelir. Biz hiçbir zaman fakir değiliz el-hamdü lillah... Fakirlik şeytana yaraşır. Allah-u Teâlâ hepimize çeşitli nimetler vermiştir. Yalnız biz onu kullanmasını bilmiyoruz, onun için fakir düşüyoruz. İsrafı ortadan kaldır, herkes ne kadar müreffeh yaşar. İslam dairesinde gayet müreffeh yaşar. İsraf ve dünya saltanatlarına ve ziyinetlerine kıymet vermediği taktirde.

Onun için çok acırız ki şu insanlara, ömürlerini şu ziyet ve süs ve saltanat için feda eder. Alt tarafı hiçten ibarettir. Bir alkış yapacaklar, bir maşallah diyecekler. Alemin sana maşallah deyişinden, alkışlayışından sana ne. Seni soğuktan koruyacak bir göz odan var mı? Allah-u Teâlâ'nın verdiği, karnını doyuracak, bir lokma ekmeğin de var mı? Ne bahtiyarsın. Onun için israfı da kapa, yani deliği kapa. Üzerine koyduğun tek tane de olsa, bir gün bakarsın ki ambarın dolmuştur senin. Damlaya damlaya

göl olur diyorlar ya... Ama altta delik olduktan sonra, böyle çuvalla akıtsan gene fakir, gene fakir...

I. Elbiseleri Düzgün Koymak

Şimdi şehidleri bitirdi, sıra şeytana geldi.

Deylemî, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²

الشَّيَاطِينُ يَسْتَمْتِعُونَ بِثِيَابِكُمْ فَإِذَا نَزَعَ أَحَدُكُمْ
ثَوْبَهُ فَلْيَطْوِهِ حَتَّى تَرْجِعَ إِلَيْهَا أَنْفَاسُهَا فَإِنَّ
الشَّيَاطِينِ لَا تَلْبَسُ ثَوْبًا مَطْوِيًّا

(كر. عن جابر؛ وفيه يس بن معاذ متروك؛ وقال حب. يروى الموضوعات)

RE. 126/13 (Eş-şeyâtînü yestemiüne bi-siyâbeküm, feizâ nezea ehadüküm sevbehû, felyatvihî hattâ terciâ ileyhâ enfâsühâ, feinne'ş-şeyâtîne lâ telbesü sevben matviyyen.)

(Eş-şeyâtînü yestemiüne bi-siyâbeküm)
“Şeytanlar sizin elbiselerinizden istifade ederler. (Feizâ nezea ehadüküm sevbehû) Sizden biri elbisesini çıkarınca, (felyatvihî hattâ terciâ ileyhâ enfâsühâ) dürüp, katlasın, tekrar giyinceye kadar. (feinne'ş-şeyâtîne lâ telbesü sevben matviyyen) Zira şeytan (besmele ile) dürülmüş elbiseyi açamaz.”

¹² Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.II, s.380, no:3695; İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk, c.XXXVII, s.338, no:7518; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Şeytanlar var, bunları inkâr etmeye gelmez.

Bir ayet-i kerimede, *estaizü bi'llâh*:

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ

الرَّجِيمِ

(النحل: ٩٨)

(*Feizâ kara'te'l-kur'âne fe'steiz bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm*) “Kur'an-ı Kerim okuduğun zaman, o kovulmuş şeytandan Allah'a sığın!” buyruluyor. (Nahl, 16/98)

Allah-u Teâlâ Hazretleri başka bir ayet-i kerimesinde:

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

(فصّلت: ٣)

(*Ve immâ yenzeganneke mine's-şeytâni nezğun fe'staiz bi'llâh, innehû hüve's-semîu'l-alîm*) “Eğer şeytandan gelecek kötü bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın! Çünkü o işitendir, bilendir.” buyuruyor. (Fussilet, 41/36)

Onun için, Kur'an okumaya başlarken, “Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.” diye başlarız. “Racim olan, yâni kovulan, matrud olan, Allah'ın sevmediği şeytan denilen mahlûktan Allah'a sığınıyorum.” deriz.

Bu şeytanlar bizim esvaplarımızdan, geceleri evlerimizde çıkardığımız elbiselerimizden istifade ederler. Giyinirler, kuşanırlar, kullanırlar; haberimiz olmaz. Bak ne güzel, Peygamber SAS bizi tertibe davet ediyor. “Elbisenizi çıkardığınızda, hemen kaldırıp atmayın!” buyuruyor.

Bazı insan tertipsizdir. Soyunur, dökünür, oraya oraya atı atı verir. Hemen gider yatağına yatar. Bu İslâm şuurunda olan insana yakışmaz. Ya nasıl olacak?

Soyunurken güzelce soyunursun, dürersin, askısına mı asacaksın, çekmeceye mi koyacaksın böyle bir dürgü ile, besmeleyle korsun. Çıkardığın esvabı, bismillah ile, intizam dahilinde yerine koy! Böyle besmeleyle dürülüp konulmuş elbiselere, sahibi gelip onu oradan alıncaya kadar, şeytan dokunamaz.

Bazısı yemek yedikten sonra ağzını temizlemez, elini temizlemez. Ağzında yemek kokusu varken, yağ kokusu varken hemen yatıverir. Yorulmuştur gündüz falan. İşte bunların ağızlarındaki yemek kırıntılarının kokularıyla şeytanlar rızıklanırlar. Gelir senin ağzını yalar.

Bakarsın sabahleyin ağzı yamulmuş, gözü yamulmuş. Neden oldu acaba? Doktor der ki senin sinirlerin bozulmuş, sana bir elektrik tedavisi lazım der. Öteki hocaya gidersin bir okutayım dersin. Ne yaparsan yap, kabahat senin kendinin. Yatarken ağzını temizlemedin, yıkamadın güzelce. Ondan dolayı şimdi sana bu hastalıklar gelirse, başkasını suçlama!

Her ne kadar bu hadise mevzu diyenler olmuşsa da, bununla her insanın tertipli olması ifade ediliyor, tavsiye ediliyor.

m. Ailesi İçinde Yaşlı Kimse

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

الشَّيْخُ فِي أَهْلِهِ، كَالنَّبِيِّ فِي أُمَّتِهِ

(الخليلي في مشيخته، وابن النجار، والديلمي عن رافع بن أبي رافع عن أبيه)

RE. 216/14 (Eş-şeyhu fi ehlihî, ke'n-nebiyyi fî ümmetihî.)

(Eş-şeyhu fi ehlihî) “Ehli arasında yaşlı kimse, (ke'n-nebiyyi fî ümmetihî) ümmeti arasındaki peygamber gibidir.”

Şeyh denilen yaşlı insanlar. Altmışını geçmiş, yetmişini geçmiş, belki seksenlik olan böyle ihtiyar insanlar vardır. Bunlar kavimlerinin içerisindeki peygamberler gibidir. Çünkü tecrübeleri vardır, bilgileri vardır. Çok yaşamışlardır, daha çok bilirler, görgüleri vardır. Onların görgülerinden, bilgilerinden istifade etmek için onlara hürmet gösterin!

¹³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.373, no:3666; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.664, no:42632; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.455, no:13515.

n. Şeytan İnsanın Kurdudur

Ahmed ibn-i Hanbel ve Taberânî, Muaz ibn-i Cebel RA'dan rivayet etmişler

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

الشَّيْطَانُ ذَيْبُ الْإِنْسَانِ كَذَيْبِ الْغَنَمِ يَأْخُذُ الشَّاةَ
الشَّاذَّةَ وَالْقَاصِيَةَ وَالنَّاحِيَةَ فَعَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ
وَالْأُفَّةِ وَالْعَامَّةِ وَالْمَسَاجِدِ وَإِيَّاكُمْ وَالشَّعَابِ

(حم. طب. والسجزي في الإبانة عن معاذ)

RE. 216/16 (Eş-şeytânü zi'bü'l-insâni kezi'bi'l-ganemi, ye'huzü's-şâte's-şâzzete ve'l-kâsiyete ve'n-nâhiyete; feiyyâküm ve's-şiâbe, ve aleyküm bi'l-cemâati ve'l-ülfeti, ve'l-âmmeti ve'l-mescid.)

(Eş-şeytânü zi'bü'l-insâni kezi'bi'l-ganemi) “Şeytan insanın kurdudur, koyunun kurdu gibi. (Ye'huzü's-şâte's-şâzzete ve'l-kâsiyete ve'n-nâhiyete) Sürüden ayrılmış, sahibinden uzak ve bir kenara çekilmiş koyunu yakalar.”

¹⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.232, no:22082; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.164, no:344; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.57, no:2860; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.247; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.136, no:2033; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.378, no:3686; *Müsnedü'l-Hâris*, c.II, s.499, no:597; Şâşî, *Müsned*, c.IV, s.121, no:1314; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.581, no:20355; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.456, no:13517.

(Fealeyküm bi'l-cemâati ve'l-ülfeti, ve'l-âmmeti ve'l-mescid) “Öyle ise size toplulukla beraber oturmanızı ve ülfeti, umumî kalabalıkla beraber olmanızı ve mescidi tavsiye ederim!”

(Ve iyyâküm ve'ş-şiâbe) “O halde siz dağ başlarında, vadilerde oturmaktan şiddetle sakının! Oturmak için öyle تنها yerlere gitmeyin, cemaatten ayrılmayın!”

Siz sakın ha cemaatten ayrılmayın, topluluktan ayrılmayın! Sakın ayrı ayrı fırkalara bölünmeyin! Ayrı ayrı fırkalara bölündüğünüz takdirde, o kurdun koyunları kaptığı gibi, şeytan da sizi kapar gider. Hiç farkına bile varmazsınız. Allah affetsin kusurlarımızı da bu bölücülük edenleri ne yapacaksa o yapsın.

Cemaatle beraber olun, birbirinizden, ülfet ve ünsiyetten ayrılmayın. Birbirinizin kabahatini, kusurunu, eksikliğini görüp de bu böyledir, şöyledir demeyin. Senin eksikliğin onunkinden daha çoktur. Sen de kendi eksikliğini gör.

Binaen aleyh, kardeşinin eksikliği ile ondan ayrılma! Onu hor hakir görme! Sevâd-ı a'zam diyorlar, büyük topluluk neredeyse sen de orada ol! Topluluktur bereket...

Şu dereler akıyor ya. Hangi derenin suyu çoksa, oraya çok enerji toplanmıştır. Meselâ Nil gibi, bizim Fırat gibi, Dicle gibi, Meriç gibi... Kocaman su. Şimdi onun önüne baraj yapacaklar, dünyayı elektriğe boğacak, arazi sulanacak, şu olacak, bu olacak... Sebebi? O toplanan suların bereketi bu işte. Toplanırsanız, birleşirseniz, birbirinizle ülfet ederseniz, kaynaşırsanız siz de böyle

umumî menfaatleri temin edersiniz. Dünyanızı da ahiretinizi de kurtarırsınız.

Sakın ha mescidlerinizden ayrılmayın! Koyun ağla girer. Etrafı duvarla çevrilidir. Köpek de etrafını dolaşır, kurdu sokmaz içeriye... Sen camiye girersen, camide seni kurt kapamaz. Camiye beş defa gireceksin. Beş defa camiden aldığı kuvvetin ve himayenin sayesinde, şeytan da senin yanına yaklaşamaz.

Dağılmaktan, ayrılmaktan, parçalanmaktan sakının! Bu -ı Rasûlüllah SAS'ın bu tebligatını kulaklarınıza işletin, içinize işletin! Allah-u Teâlâ cümlemizi birbirini sevmenin ne demek olduğunu bilen kullarından eylesin...

o. Gençlik Delilikten Bir Şubedir

Aziz kardeş, bâhusus gençler hakkında. Geçen gün derste geçmişti fark etmedim ben onu. İbn-i Lâl, Ebû Nuaym, Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan; Harâitî, Zeyd ibn-i Hâlid RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵

الشَّبَابُ شُعْبَةٌ مِنَ الْجُنُونِ وَالنِّسَاءُ حُبَالَةُ الشَّيْطَانِ

(ابن لال، وأبو نعيم عن ابن مسعود؛ الخرائطي عن زيد بن خالد)

¹⁵ Ebü'ş-Şeyh, *Emsâlü'l-Hadîs*, c.1, s.94, no:222; Ahmed ibn-i Hanbel, *Zühd*, c.1, s.141; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

RE. 215/13 (Eş-şebâbü şu'betün mine'l-cünûni, ve'n-nisâi hubâletü'ş-şeytâni.)

(Eş-şebâbü şu'betün mine'l-cünûni) “Gençlik, delilikten bir şubedir; (ve'n-nisâi hubâletü'ş-şeytâni) kadınlar da şeytanın tuzağıdır.”

Gençlik, delikanlılık, delilikten bir şubedir. Deliye hatasını gösterebilir misin? Deliyi yola getirebilir misin? Onun akli nefsine mağlub, nefis galip. O nefsine mağlub olduğu bir sırada, onu akıllılıkla töhmetlendirmek, ‘Niçin bu işi yaptın?’ demek adeta deliye söz söylemeye benzer.

Onu, kusurlarını, görmemekle, onu affetmekle idare ediniz. Onun o devri geçici bir zamandır, geçecek. Onu sen himaye et, gözet, daha büyük felâketlerin içine sürüklenmesin.

Onun için gerek gençlerin, gerek başkalarının kat'iyen kusuruyla alâkadar olma! Kusurlar Allah'a aittir. “*Estağfiru'llah tübtü ve raca'tü ila'llah*” dedikçe hepsi gider. Sen halâ, ‘Sen bunu yapmadın mıydı?’ dersin. *Yâhu yapmış ama bugün pişman olmuş. Artık onun üstünde ne duruyorsun ya? Ama biz öyle değiliz ki, onu pişirir pişirir tekrar önüne koyarız. Bu böyledir diyerekten. Allah affetsin.*

Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.66, no:54; Hz. Aişe RA'dan.

Ibn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.XIII, s.297, no:35694; *Abdullah ibn-i Abbas RA'dan*.

Hennâd, *Zühd*, c.I, s.286, no:497; *Ibn-i Asâkir*, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXIII, s.180; *Ebû Nuaym*, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.138; *Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan*.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.373, no:3665; *Ibn-i Asâkir*, *Mu'cem*, c.I, s.343, no:702; *Haraitî*, *l'tilâlü'l-Kulûb*, c.I, s.208, no:193; *Zeyd ibn-i Hâlid RA'dan*.

Onun için hep birbirimize kardeş gibi, öz kardeşten de fazla bir muhabbetle tanışmak, sevişmek, kusurlarını affetmek, görmemek, izah etmek, elinden ne kadar geliyorsa yapabildiği kadar yapar. Alt tarafını Allah'a bırakır. Bütün mahluklar

Allah'ın kuludur. Tasarrufları da Allah'ın elindedir. Senin elinde değildir ha! Kulların tasarrufu Allah-u Celle ve Ala'nın yed-i kudretindedir. İsteddiği zamanda bir anda böyle çevirir. İsteddiği anda bir anda böyle çevirir. Sen demek ki ... korkma. Allah-u Teâlâ'nın himayesi üzerimizde olduğu müddetçe bir an gelecek ki dünya gene melek gibi olacak. O arada geçen fırtınalara kulak asma.

Gelecek dersimizde gene şeytanın insan üzerine nasıl musallat olduğunu gösterilmektedir.

p. Şeytanın İnsana Musallat Olması

Hakîm-i Tirmizî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶

الشَّيْطَانُ مُلْتَقِمَ قَلْبِ ابْنِ آدَمَ فَإِذَا ذَكَرَ اللَّهُ خَنَسَ
عِنْدَهُ وَإِذَا نَسِيَ اللَّهَ التَّقَمَ قَلْبَهُ

(الحكيم عن أنس)

¹⁶ Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.402, no:540; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.32; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.417, no:1775.

RE. 217/1 (Eş-şeytanü mültakıme kalbi'bni âdeme, feizâ zekera'llàhe hanese indehû, ve izâ nesiye'llàhe'ltekame kalbehû.)

(Eş-şeytanü mültakıme kalbi'bni âdeme)
“Şeytan, Adem oğlunun kalbini kavramış vaziyettedir. (Feizâ zekera'llàhe hanese indehû) Şayet insan Allah'ı zikrederse, hortumu siner. (Ve izâ nesiye'llàhe'ltekame kalbehû) Allah'ı unuttuğu zaman, yine kalbini kavrar.”

Şeytan insanoğlunun ağzına, burnuna değil, gönlüne musallat olur, kalbine musallat olur. Onun kalbini kendi hortumunun içine alır. Manevi bir hortum. Kul Allah-u Teâlâ'nın zikrini yaptığı zaman, dayanamaz buna, çeker oradan hortumunu... Sokulamaz onun yanına. O Allah-u Teâlâ'nın zikri onu yakar. O yakışından dolayı senin kalbine yaklaşamaz.

Fakat ne zaman ki kalbini Allah'tan hali bırakıyorsun, o zaman o oraya tasallut ediyor. Kalp kararması dedikleri onun arkasından geliyor. Onun içindir ki, ezan-ı Muhammedî büyük nimettir. Fakat ezan-ı Muhammedînin muhakkak minarelerin üstünde okunması şarttır. Minarelerin altında okunan ezan, ezan sayılmamıştır. Fıkıh kitaplarımızın içerisinde böyle kaydedilmiştir.

Şimdi bugün o aletler icat edildi diyerekten aşağıdan, bazen odasından okuyup da minareden sesi gidiyor ya, olmaz bu! Bu ezan sayılmaz. Muhakkak yukarıya çıkılacak, oradan okunacaktır. Bu okunduğu taktirde, ki seslerin makine vasıtasıyla değil de insan ağzından çıkanı makbuldür. O oraya makine vasıtasıyla gitmiş, elektrik vasıtasıyla. O zaman radyonun başına bir tane hafız koyarlar. Bir tanesi okur,

dünyanın her tarafından dinlerler, olur biter iş. Öyle değil.

Onun için o seviyeye çıkılacak. Sebebi? O ezan-ı Muhammedî, insan ağzından, muvahhidin ağzından çıkan ezan-ı Muhammedî dolayısıyla, şeytan-ı aleyhilla'ne onun ateşine yanıyor ve o diyarı bırakıp kaçıyor oradan. Ezan-ı Muhammedî okunan yerde şeytan duramıyor. Öyle bir kaçıışı var ki yani ayağını yetiştiremiyor. O kadar süratli kaçıyor. Neden?

Ezanda nur var! Onun mânevî kudretine, ateşindeki hararete dayanamıyor. Onun için Allah'ı zikredenlerin... O zikrullahta bir nur vardır. O zikrullahta bir kuvvet vardır. Kalbin içerisindeki bütün pislikleri yıkar. Şeytan kaçtığı gibi o kalbin içerisinde pislik de dayanamaz. O "Allah... Allah..." diye zikreden kulun kalbi nur ile dolar. Nurun dolduğu yerde zulmet olmaz. Zulmetin olmadığı yerde kötülük olmaz.

Bütün kötülükler zulmetten ileri geliyor. Zulmet, karanlık. Sen beni görmüyorsun, ben seni görmüyorum. Herkes kendi kendisiyle meşgul. Niçin? Zulmet olduğu için. Bizim de birbirimizin kabahatini görmemiz, zulmetten ileri geliyor. Kendimizi göremiyoruz. Aydınlık olsa, herkes kendisini görecektir pekâlâ...

Onun için elinden gelirse zikrullahtan bir an bile fariğ olma! Onun sana vereceği nur, Kur'an okumak, namaz kılmak, diğer hayrat, hepsi makbul ise de zikrullahın verdiği fadâil başkalarından üstündür.

Kur'an okumak, alimlere göredir. Alim okuduğu vakitte onun manalarının içerisinde dalar. O dalgınlık içerisinde nurlara gark olur gider. Fakat bizim gibi mânâsından haberi olmayan

zavallılara “Allah... Allah... Allah...” demek hepsinden evladır. Çünkü Allah dediği vakitte ne dediğini herkes bilir. Onun nuruyla kalbini doldurdu muydu, o nur ile bakarsın dünyada da mes’ud, ahirette de mes’ud olur. Dünyanın hiçbir şeyine kıymet vermez.

Allah kusurlarımızı affetsin. Size bugün dünyayı okuyacaktım ama vakit kalmadı. Artık gelecek dersimizde...

Bu dünyayı da gerek başka şeylerde bilmek, okuyoruz. Hep kitaplar yazıyor. Bu kitaplardan ne öğrenebiliyoruz? Allah-u Teâlâ ne zaman ki bizim gönlümüze nur verir. O zaman dünyayı da anlarız, ahireti de anlarız. O nuru Allah verecektir. Onun için Allah’la meşgul olursan, Allah o nuru sana verir. Sen de Allah’tan ayrılmazsın o zaman. Dünyayı da bilirsin, ahireti de...

Ha şimdi bir ricam var sizden. Belki bir kısmınız şimdi Kur’an okumada ... Bizim bazı muhtaç kimselerimiz var. O kimselerimiz imam hatipe yazılmak için orada bir para istiyorlar. Biliyorsunuz bunların çoğu da hep fakir kimselerdir. Bu fakirlikleriyle okumak istiyorlar. Nedense bunlara iltifat etmiyorlar. Allah bizi bunlardan etmesin...

Bu fakir çocuklara yardımlarınızı sizden rica edeceğim ki bizler onların namına mektebe yatırmak mecburiyetindeyiz. Onun için gücünüz yettiği kadar buna iştirak ederseniz, Allah sizi bol bol mükâfatlar ihsan etsin...

Şunu da anlatayım. Geçen bir arkadaş geldi. Burada komşu imiş. Kendisi muhasebecidir. Şöyle söze başladı:

“—Hocaefendi benim param yok! Evim kira, dükkanım da kira dedi. İşte elimin emeğiyle şunun bunun hesabını tutaraktan beş on kuruş kazanırım ve bu kazancımla da beş tane üniversite talebesini okutmaktayım dedi. Şu ufacık bir kazancımla... Evim yok, bir şeyim yok. Fakat beş tane üniversite talebesini himayem altına almışımıdır. Onların yemeklerini, maişetlerini temin ederim ve terbiyelerine de dikkat ederim.”

Kendisini de şöyle takdim etti:

“—Ben aynı zamanda sporcuyum. Dükkânımın kapısının açılması için birisini memur ettim. ‘Sen aç burasını!’ dedim.

Niçin? Ona bedavadan, ‘Sen şu parayı al!’ desem, almıyor o parayı. ‘Ama sen benim şu dükkânı açarsan, içeriyi siler süpürürsen sana şu bahşişi ben hediye ediyorum!’ dedim. ‘Sen de o zaman parayı hizmetine mukabil alırsın, bedavadan değil!’ dedim. Böyle beş tane arkadaşına bakıyorum ben şu halimle!” dedi.

Binâen aleyh her müslüman kardeşimin de bu kardeşim gibi böyle iyi düşünceyle hiç olmazsa bir kardeşe yardımcı olmak, elinizden gelmez mi dersin. Şimdi çocuklarımız... Birisi demiş ki:

“—Üniversite çocuklarını ben ne yapayım? Onların hepsi komünist olup gidiyorlar. Onlara ne yardım edeceğim?” demiş.

İyi ya onlara o emeldeki insanlar yardım ederse, elbette çocuklar da onların emellerine hizmet ederler. Müslümanlar yardım ederse, elbette müslümanların yardımcısı olurlar.

Onun için müslüman kardeşlerim çok uyanık olması lazım. Bu paralarda ahiret alınır, dünya da

alınır. Paralar hem dünyayı aldırır, hem ahireti aldırır. Bunları Allah yolunda harcamaktan kaçınırsak, dünya da elimizden gider, ahiret de elimizden gider. Numuneleri pek çok. İşte Suriye’de olsun, Rusya’nın içerisinde olsun. Bütün müslümanların gafletinin neticesinde bugün komünistler hakim. Onların halini bir sorabilirsek...

O hale düşmemek için, müslümanların da müslüman yavruları desteklemek, onları himayeleri altına almak birinci vazifeleridir. Kur’an kursları bize lazım, çok lazım. Fakat Kur’an kurslarının çocukları bugün devlet idareciliği yapamaz. Onlar alt tabakanın insanlarıdır. Onları himaye ederiz başka...

Fakat asıl himayeye muhtaç, memleketin idaresine geçebilecek münevverlerdir. Onları yetiştirecek müesseselerin destekçisi olalım!

Onun için bu yardıma sizin de iştirak etmenizi rica edeceğim.

Herkes tabii vüs’ati nisbetinde... Allah hepinizden razı olsun...

Li’llâhi’l-fâtihah!

Mehmet Zahid Kotku

26. 09. 1971 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU / Hadis Dersleri’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

